

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quomodo per passionem Christi liberati sumus à peccato, & à diabolica
potestate. Cap. XXXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Iedictionem, quam incurseramus, amoueret, mortem Crucis maledictam accepit, factus pro nobis maledictum, vt nos à maledictione paterna liberaret: quia *maledictus qui pendet in ligno*. Nihil enim inter omnia genera mortis illa morte peius fuit. Extremum igitur & pessimum genus mortis elegit, qui mortem omnium ablaturus, morte pessima mortem occidit. Et congrue satistale genus elegit passionis, quod reatum absoluere primæ prævaricationis: vt qui per lignum veritum cecideramus, per lignum sanctæ Crucis resurgeremus: & qui per signum prævaricationis mortui fueramus, per lignum reconciliacionis ad vitam reuocaremur, vt sic mortuo cōuenienter medela responderet. Expandit innocens Iesu in cruce manus immaculatas pro manibus incontinenter extensis, & pro straui cibo ligni vetiti suscepit es-
cam fellis & aceti, quan non rapuit exsolvens, & mortem in se suscipiens, Psal.68.
nostramque mortalitatem auferens. Quid commisisti dulcissime Ie-
su? Quæ tua noxa? quæ causa damnationis tuae? Ego certe sum causa
doloris tui. Qua perpetrauit iniquus seruos, soluit pius Dominus. Ad
illicita mea concupiscentia traxit, ad Crucem te sancta charitas pro me
traxit. Ego peccari dulcedinem, tu gustas fellis amaritudinem. O dul-
cissime Iesu, quò tua descendit humilitas, qui pro me factus es obe-
diens usque ad mortem Crucis? O quis mihi det, vt tecum totus carne Philip.2.
pariter & spiritu, gladio compassionis transfigar, Crucisque patibulo
cum dilecto configar, nec alius sentiam nisi Dominum Iesum, & hunc 1.Cor.2.
crucifixum? O quis mihi det Deus meus, vt moriar amore mei? Interim sit mihi dulcis lectus
lignum tuae Crucis, in quo dulciter requiescam: sit mihi corona tua spi-
nea dulce ceruical, vt caput meum in ea suauiter reclinem, quia si com-
patimur, & conregnabimus. Rom.8.

*Quomodo per passionem Christi liberati sumus à peccato, & à diabo-
lica potestate. Cap. XXXI.*

Erculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani. Iam de effe- Effectus pa-
ctibus Dominicæ passionis succinetus seruao percurrat, sionis Chri-
quos tantum ad numerum quinariū extendere placuit. Si quinq.
Primus effectus est, quia per eius passionem à peccato li-
berati sumus, iuxta illud Apocalypses: *Dilexit nos, & la-* Apoc.1.
nit nos à peccatis nostris in sanguine suo. Nam quia conueniens erat, quod
reparatio humanæ naturæ fieret per condignam satisfactionem, ideo

Liberatio per alium modum fieri non potuit, quām per emendam factam ab illis
lo, qui esset Deus & homo. Peccatum enim hominis erat contra bonitatem infinitam, (qua Deus est) & infinito bono priuauit humanam naturam. Corruptus insuper rem in potentia infinitam, quia si Deo placet, individua humana natura, sine fine multiplicare posset. Ad rigorem igitur iustitiae requiritur, quod secundum quantitatem culpa sit, quantitas emenda, iuxta illud Deuteronomij: *Pro mensura peccati exigit & plagarum modus.* Sed homo purus emendam infinitam facere non potuisset, nisi tantum ille, qui Deus & homo esset.

Deut. 25.

Isaias 53.

Psal. 24.

Et quia Christus non solum potestate, sed etiam iustitia genus humanum à peccatis liberare voluit, ideo non solum attendit, quantam virtutem eius doloram interior quām exterior haberet ex adiuncta diuinitate, sed etiam quantus eius dolor sufficeret secundum humanā naturā ad tantam satisfactionem, ut recte de eo dici possit illud. Isaias: *Verè languores nostros infestulit, & dolores nostros ipse portauit.* Hinc etiā secundum aliquos, Christus ex condigno pro nobis aliter satisfacere quām moriendo non potuit, quia totum genus humanū dupli morde fuerat obligatum, scilicet natura & damnationis aeternae. Quapropter videtur aliquibus, quod de illo peccato non potuit esse condigna satisfactionio, nūl per mortem iusti venientem ex misericordia voluntate. Hinc dicit Bonaventura super 3. Lib Sententiarum, quod ex parte Dei congruum fuit genus humanum reparari per mortem Christi: *ut pote cuius omnes via sunt misericordia & veritas, sicut ipse summè iustus & misericors est.* Et ideo in reparatione generis humani, quā fuit excellentissima viarum Dei, congruum erat, ut simul concurrent misericordia & veritas, siue iustitia. Hinc decens fuit, quod ab homine Deus pro iniuria sibi facta satisfactionem exigeret, quam si homo facere non posset, tunc ei diuinæ misericordia subuenire, quā mediatorē fidelissimū cōstituit, ut pro eo satisfaceret. Et hic modus erat magis congruus, tam diuinæ iustitiae, quām misericordiae. Quia si Deus culpam nō dimisisset, eius misericordia non manifestaretur. Si vero sine satisfactione dimisisset, eius iustitia non manifestaretur. Nunc autem & seueram ostendit iustitiae, quia per passionē Filij sui secundum rigorem iustitiae, quantum ad sufficientiam, satisfactū est pro peccatis totius generis humani: & sic homo per Christi iustitiam liberatus est, quamvis propriè loquendo, Deus contra iustitiam non fecisset, etiam si sine omnī satisfactione hominem à peccato liberare voluisset. Iudex enim

salua-

sed uia iusticia sine poena non potest dimittere culpam cōmissam in ali-
um hominem, vel in totam Rēpubl. seu in superiorem principē. Sed
Deus est supremū & cōmune bonum totius vniuersitatis: & ideo si pec-
catum in se commissum dimitteret, iniuriam nulli faceret. Hinc Da-
uid misericordiā petens, dicit: *Tibi soli peccans Quasi diceret: Potes sine
fa. 50.*
in iustitia mihi dimittere. Et etiam plenissimā exhibuit misericordi-
am, quia cum homo per se non potest satisfacere pro pccato totius
humanæ naturæ, Deus illic satisfactorem dedit unigenitum Filium su-
um, secundum illud ad Romanos: *Iustificati gratis per gratiam ipsius,
per redēptionem, quae est in Christo Iesu, quam propōsūt Deus propria-
tatem per fidem in sanguine ipsius.* Et hoc fuit abundancioris misericor-
dī, q̄ si peccata remisisset sine satis: actiōe. Hinc dicit Apostolus idem
ad Ephesios: *Deus, qui diuīs est in misericordia, propter nimiam charita-
tem suam, qua dilexit nos, cūm effusimus vno in peccatis, coruinificauit nos
in Christo.* Et si queris, Quomodo morte Christi prodebet potuit toto
humano generi? Ex eo vtique, quia Christus caput Ecclesia factus
est, secundum illud Ephesiorum: *Ipsum dedit caput super omnem Ec-
clesiam, qua est corpus ipsius.* Et ideo per passionem suam, quam ex obe-
dientia & charitate sustinuit, nos tanquam membra sua, quasi per pre-
mium suæ passionis, peccatis liberavit. Sicut enim naturale corpus ex
membrorum diuersitate consistens, vnum reputatur cōspus; sic Ecclesie tota, tam militans, quam triumphans, vnum Christi mysticum
corpus existens, velut vna persona reputatur cum suo capite, quod est
Christus. Hinc in sua passione instituit Christus causam nostræ libera-
tionis, ex qua cuncta peccata nostra, tam præterita, q̄ præsentia & futu-
ra remitti possent, sicut medicus medicinā faciens, ex qua quicunque
morbis sanari possent, etiam in futuro. Sed quia Christi passio quædam
est vniuersalis causa remissionis peccatorū, oportet quod singulis ad-
hibeatr ad deletionem propriorum peccatorum, quod sit per Ba-
tismū & Penitentiā, & alia Sacramenta, quæ virtutem habet ex passi-
one Christi. Secundus autē effectus est, quia per eam liberati sumus a
potestate diaboli. Dicit enim Augustinus, quod Christus innocens occi-
sus, diabolum equissimo iure superauit, no- q̄ liberavit a captiuitu-
te facta propter peccatum, suo iusto sanguine effuso in iste. Decuit
enim ut Christus sua prudentia diabolum superaret, sicut hominem
diabolus astutia sua deceperat. Et ideo, secundum eundem Augustinum,
venit Redemptor, & vietus est deceptor: qui retredit illi muscipulam,

Mors Chi-
risti quoniam
do totū ha-
mano ge-
neri valie-
rit.
Ephes. 1.

II.
Liberatio à
potestate
diaboli.

Crucem suam, posuit quasi escam sanguinem suum, quem sicut in infernali sanguinuga, & captus est Crucis mucipula. Nam quia diabolus in passione Christi modum excelsit a Deo sibi tradita potestatis, scilicet in morte Christi machinando, qui non habebat meritum mortis, cum esset absque peccato. Ideo secundum Augustinum 13. de Trinitate, iustitia Christi diabolus vinctus est eum occidendo, in quo nihil dignum morte inueniret. Iustum enim erat, ut debitores, quos tenebat, liberè dimitterentur, credentes in eum quem occidit sine ullo debito. Et hoc fuit ad maiorem homini dignitatem, vt sicut a diabolo fuerat homo deceptus & vinctus, sic etiam esset homo, qui diabolum vinceret. Et sicut homo mortem meruit, sic moriendo mortem homo superaret. Vnde Apostolus ait: *Deo autem gratias qui dedit nobis uictoriam per Iesum Christum.* Vnde potestas detinendi iustorum animas, nihil purgabile habentes, a diabolo totaliter est ablata, sed potestas tentandi & nocendi sibi est restricta, & virtus nostra multipliciter adiuta: quia gratia nobis infunditur abundantius, & veritas pater euidentius, & Angeli nos custodiunt diligentius. Et licet possibilis fuisset aliis modis hominem liberandi a potestate diaboli, quam per incarnationem & passionem Christi, non solum potentia absoluta, sed etiam potentia ordinata secundum rationem iustitiae: tamen non fuisset aliis modis redemptionis possibilis, quia redemptio contractus est iustitiae commutativa, quæ consistit in equalitate quantitatis: & ideo Christus hunc modum elegit ex obedientia summi Patris.

Effectus reliqui passionis Christi, quomodo scilicet per passionem Christi liberati sumus a pena peccati, & Deo reconciliati, ac operatae in celo. Cap. XXXII.

III.
Liberatio a
pena pec-
cati.

Erculum fecit fibi rex Salomon de lignis Libani. Premisis duobus primis effectibus Dominicæ passionis, iam ceteros prosequamur. Tertius eius effectus est, quia per eam etiam a pena peccati sumus liberati, tam directe, quam indirecte. Directe quidem, in quantum Christi passio fuit sufficiens & superabundans satisfactione pro peccatis totius generis humani. Exhibita enim sufficienti satisfactione, tollitur reatus poenæ. Indirecte vero, in quantum Christi passio est causa remissionis peccati, in quo fundatur reatus poenæ. Et in hoc ostenditur diuina severeitas, quæ peccatum sine pena quamvis poruit, tamen inultum dimittere